ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 06.03.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

41

ZÁKON

z 26. februára 1964

o hospodárení s bytmi

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky uznieslo sa na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Starostlivosť o spravodlivé hospodárenie s bytmi a o ich účelné využívanie patrí k popredným úlohám národných výborov. Národné výbory plnia túto úlohu za širokej účasti pracujúcich, vytvárajú podmienky pre zvyšovanie ich iniciatívy a aktivity pri riešení bytového problému a úzko spolupracujú so štátnymi orgánmi i hospodárskymi a spoločenskými organizáciami, najmä s Revolučným odborovým hnutím.

(2) Byty, s ktorými národné výbory hospodária, sú určené predovšetkým pre rodiny s nižšími príjmami a väčším počtom detí.

§ 2

(1) Počet bytov zo štátnej bytovej výstavby pre najdôležitejšie podniky a závody alebo pre iné účely určujú, pokiaľ to považujú za potrebné, krajské národné výbory po prejednaní s príslušnými ústrednými orgánmi a s krajskou odborovou radou alebo priamo vláda.

(2) Okresné národné výbory určia po vyjadrení miestnych národných výborov a po zistení stanoviska okresnej odborovej rady, koľko bytov zo štátnej bytovej výstavby bude slúžiť pre ubytovanie pracovníkov podnikov a závodov, prevádzka ktorých je podmienená presídlením stálych pracovných síl do blízkosti pracovísk, a ďalej pre ubytovanie pracovníkov nevyhnutných služieb v jednotlivých obciach. Ostatné byty prideľujú miestne národné výbory ďalším uchádzačom o byt.

§ 3

Práva a povinnosti užívateľov bytov a organizácií, ktoré spravujú bytový majetok, upravuje Občiansky zákonník.

PRVÁ ČASŤ
Prehľad o bytovom priestore

Oddiel 1
Ohlasovacia povinnosť a zoznamy voľných bytov

§ 4

(1) Miestne národné výbory si obstarávajú prehľad o bytovom priestore pomocou svojich aktívov, najmä občianskych výborov a domových komisií a na základe hlásenia vlastníkov domov a užívateľov bytov.

(2) Vlastník domu je povinný do 8 dní hlásiť miestnemu národnému výboru byt novo vystavaný alebo zriadený, byt uvoľnený, byt, ktorý sa neužíva alebo užíva len občas, a byt, ktorého užívateľ zomrel. V tej istej lehote je povinný hlásiť, ak sa niekto nasťahoval do bytu bez rozhodnutia miestneho národného výboru alebo iného orgánu príslušného prideliť byt. Ak ide o podnikový byt (§ 66), vojenský byt (§ 68) alebo byt Ministerstva vnútra (§ 69), vlastník domu je povinný podať hlásenie aj organizácii hospodáriacej s podnikovými bytmi, orgánu vojenskej správy alebo orgánu Ministerstva vnútra.

(3) Užívateľ bytu, ktorý má dva alebo viac bytov alebo nadmerný byt (§ 38), je povinný to ohlásiť miestnemu národnému výboru, a ak ide o podnikový byt, vojenský byt alebo byt Ministerstva vnútra, aj príslušnej organizácii, orgánu vojenskej správy alebo orgánu Ministerstva vnútra. Ak sú jeho byty v rôznych obciach, ohlási ich miestnym národným výborom v týchto obciach.

§ 5

(1) Miestne národné výbory vedú zoznamy novo vystavaných, zriadených a uvoľnených bytov. Tieto zoznamy sú verejné. V zozname vyznačujú každé pridelenie bytu s uvedením dátumu a dôvodu pridelenia.

(2) Organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi, orgány vojenskej správy, orgány Ministerstva vnútra a ľudové bytové družstvá*) vedú zoznamy voľných podnikových bytov, vojenských bytov, bytov Ministerstva vnútra a bytov v domoch ľudových bytových družstiev. Uchádzači o takýto byt majú právo do zoznamu nazrieť.

Oddiel 2
Zoznamy uchádzačov o byt

Miestne zoznamy

§ 6

(1) Miestny národný výbor vedie miestny zoznam uchádzačov o byt, do ktorého zapíše uchádzačov, ktorí nemajú v obci vlastný byt alebo bývajú v byte zdravotne závadnom (§ 64) alebo zdravotne nevhodnom (§ 65).

(2) Ďalej zapíše miestny národný výbor do miestneho zoznamu oddelene uchádzačov, ktorí majú vypratať svoj byt na základe rozhodnutia súdu alebo národného výboru.

§ 7

(1) V obciach, ktoré majú viac ako 5000 obyvateľov alebo sú sídlom okresného národného výboru alebo ktoré určí okresný národný výbor, zapíše miestny národný výbor do miestneho zoznamu uchádzačov len vtedy, ak trvale pracujú v tejto obci.

(2) Uchádzačov, ktorí trvale pracujú v obci uvedenej v odseku 1, môže zapísať do zoznamu uchádzačov i miestny národný výbor v menšej obci, ktorá s obcou, v ktorej uchádzač trvale pracuje, územne súvisí, tvorí jednotnú hospodársku oblasť a je s ňou spojená vhodnými dopravnými prostriedkami.

(3) Uchádzačov, ktorí vzhľadom na povahu svojej práce menia svoje pracoviská, zapíše do miestneho zoznamu miestny národný výbor obce ich doterajšieho bydliska alebo miestny národný výbor obce, v ktorej je závod (prevádzkáreň alebo stredisko), ktorého sú pracovníkmi.

§ 8
Zoznamy pracovníkov organizácií

Organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi vedú pre každú obec, v ktorej sú tieto byty, zoznamy uchádzačov, ktorí sú pracovníkmi organizácie.

§ 9
Zoznamy vojakov z povolania a príslušníkov Ministerstva vnútra

(1) Orgány vojenskej správy vedú pre každú obec, v ktorej sú vojenské byty, zoznam uchádzačov, ktorí sú vojakmi z povolania alebo občianskymi pracovníkmi vojenskej správy a vykonávajú službu alebo trvale pracujú v tejto obci alebo v inej obci, ktorá s ňou územne súvisí, tvorí jednotnú hospodársku oblasť a je s ňou spojená verejnými dopravnými prostriedkami.

(2) Podľa tých istých zásad vedú orgány Ministerstva vnútra zoznamy uchádzačov, ktorí sú príslušníkmi ozbrojených sborov Ministerstva vnútra.

§ 10
Zoznamy členov ľudových bytových družstiev

(1) Ľudové bytové družstvá vedú pre každú obec, v ktorej majú svoje byty, zoznam uchádzačov, ktorí sú členmi družstva.

(2) V obciach, ktoré majú viac ako 5000 obyvateľov alebo sú sídlom okresného národného výboru alebo ktoré určí okresný národný výbor, zapíše ľudové bytové družstvo uchádzačov do zoznamu len vtedy, ak v obci trvale pracujú.

Oddiel 3
Miestne poradníky

§ 11

(1) Miestny národný výbor prideľuje byty podľa poradníka, ktorý zostavuje na pol roka.

(2) Počet uchádzačov zapísaných do poradníka musí zodpovedať počtu bytov, ktoré bude podľa odhadu možné v príslušnom polroku prideliť. Do poradníka sa zapíše aj uchádzač, ktorý bol zapísaný do poradníka v minulom polroku, ale byt mu nebol pridelený, ak sa predpoklady pre zápis do poradníka nezmenili.

§ 12

(1) Miestny národný výbor zapíše do miestneho poradníka uchádzačov zapísaných do miestneho zoznamu, ktorí podľa naliehavosti bytovej potreby a so zreteľom na význam svojej práce prichádzajú v najbližšom polroku do úvahy pre pridelenie bytu; podľa tých istých skutočností určí pre každého uchádzača jeho poradie.

(2) Pri posudzovaní naliehavosti bytovej potreby vychádza miestny národný výbor zo zásady, že byty majú sa prideľovať predovšetkým uchádzačom s nízkymi príjmami a väčším počtom detí, ktorí nebývajú alebo bývajú v byte zdravotne závadnom alebo zdravotne nevhodnom.

(3) Význam uchádzačovej práce sa posudzuje podľa dôležitosti jeho zamestnania a podľa potrieb národného hospodárstva, najmä tých odvetví a závodov, rozvoj a prevádzka ktorých je podmienená presídlením stálych pracovných síl do blízkosti ich pracoviska.

§ 13

Ak sa majú v polroku, na ktorý sa zostavuje poradník, prideliť byty aj pracovníkom nevyhnutných služieb, zapíše ich miestny národný výbor v miestnom poradníku do osobitnej skupiny, a to v takom poradí, ktoré zodpovedá významu ich práce a naliehavosti ich bytovej potreby.

§ 14

Uchádzači zapísaní do miestneho zoznamu, ktorí neboli zapísaní do miestneho poradníka, môžu proti tomu podať miestnemu národnému výboru rozklad; rozhodne o ňom do 30 dní ten orgán miestneho národného výboru, ktorý vydal rozhodnutie o zostavení poradníka. Proti rozhodnutiu, ktorým miestny národný výbor určil poradie uchádzačov zapísaných do poradníka, nemožno sa odvolať.

§ 15

Poradníky pracovníkov organizácií, vojakov z povolania, príslušníkov Ministerstva vnútra a členov ľudových bytových družstiev

(1) Podnikové byty, vojenské byty, byty Ministerstva vnútra a byty v domoch ľudových bytových družstiev sa prideľujú podľa poradníka, ktorý organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi, orgán vojenskej správy, orgán Ministerstva vnútra a ľudové bytové družstvo zostavujú na krátke časové obdobie, najmenej však na 3 mesiace.

(2) Organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi, orgán vojenskej správy, orgán Ministerstva vnútra a ľudové bytové družstvo zapíšu do poradníka uchádzačov zapísaných do zoznamu, ktorí podľa naliehavosti bytovej potreby a so zreteľom na význam svojej práce prichádzajú v najbližšom období do úvahy pre pridelenie bytu; podľa tých istých skutočností určia pre každého uchádzača jeho poradie.

(3) Organizácie zapisujú uchádzača do poradníka po predchádzajúcom súhlase závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia po prejednaní na členskej schôdzi základnej organizácie.

(4) Inak pre zápis uchádzačov do poradníka pracovníkov organizácií, vojakov z povolania, príslušníkov ozbrojených sborov Ministerstva vnútra a členov ľudových bytových družstiev platia primerane ustanovenia o zápise uchádzačov do miestnych poradníkov.

§ 16

(1) Uchádzačom zapísaným do poradníka pracovníkov organizácií alebo do poradníka členov ľudového bytového družstva možno prideliť byt len vtedy, ak poradník schválil miestny národný výbor.

(2) O žiadosti organizácie alebo ľudového bytového družstva o schválenie poradníka rozhodne miestny národný výbor do 30 dní po tom, keď mu bol poradník predložený. Proti rozhodnutiu miestneho národného výboru sa môže odvolať len organizácia alebo ľudové bytové družstvo.

(3) Miestny národný výbor neschváli poradník pracovníkov organizácie alebo členov ľudového bytového družstva, ak by sa mali podľa neho prideliť byty v rozpore s týmto zákonom.

(4) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa nevzťahujú na byty vystavané v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku a iných zdrojov, ktoré možno na tento účel podľa platných predpisov použiť.*)

§ 17
Spoločné ustanovenia o zoznamoch a poradníkoch

(1) Uchádzač môže byť zapísaný len do jediného zoznamu uchádzačov.

(2) Miestne zoznamy i miestne poradníky sa zverejňujú.

(3) Organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi, orgán vojenskej správy, orgán Ministerstva vnútra a ľudové bytové družstvo musí dovoliť každému svojmu uchádzačovi, aby nazrel do zoznamu a poradníka, ktoré zostavili.

DRUHÁ ČASŤ
Prideľovanie bytov

§ 18
Prideľovanie bytov podľa poradníka

Miestny národný výbor prideľuje byty uchádzačom zapísaných do poradníka podľa poradia uchádzačov prizerajúc na to, aby bol byt počtom i rozmermi miestností vzhľadom na počet príslušníkov uchádzačovej domácnosti i vzhľadom na miestne pomery primeraný uchádzačovej potrebe.

Prideľovanie bytov mimo poradníka

§ 19

Uchádzačovi, ktorý nie je zapísaný do poradníka, možno prideliť byt

a) ak ide pri prvom pridelení o uchádzača,
   aa) pre ktorého organizácia, v ktorej pracuje, po dohode so závodným výborom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia vykonala také stavebné úpravy, ktorými sa získa byt z priestorov slúžiacich na iné účely než na bývanie alebo z priestorov nespôsobilých na bývanie;
   bb) ktorému dal miestny národný výbor súhlas, aby vlastným nákladom vykonal také stavebné úpravy, ktorými sa získa byt z priestorov slúžiacich na iné účely než na bývanie alebo z priestorov nespôsobilých na bývanie;
b) ak ide o osobu, ktorej treba prideliť byt v štátnom záujme (§ 20);

c) ak ide o osobu, ktorá dobrovoľne uvoľní svoj byt; v tomto prípade možno však prideliť byt najviac rovnakej hodnoty a vybavenia, ale s menším úhrnom podlahovej plochy obytných miestností.

§ 20

(1) So zreteľom na štátny záujem možno mimo poradníka prideliť byt

a) predstaviteľom a pracovníkom cudzích zastupiteľských úradov a osobám uvedeným v § 75 písm. b),

b) členom vlády, členom predsedníctiev Národného zhromaždenia a Slovenskej národnej rady, vedúcim ústredných orgánov a predsedom krajských národných výborov, ako aj osobám v rovnakej funkčnej úrovni,

c) popredným umelcom, ktorí prechádzajú do menších priemyselných obcí a na dediny a ktorým vydá príslušná organizácia osvedčenie o umeleckej kvalifikácii.

(2) Vláda môže určiť ďalšie prípady, kedy možno prideliť byt v štátnom záujme.

Prideľovanie náhradných bytov

§ 21

Náhradné byty prideľuje miestny národný výbor, v územnom obvode ktorého je byt, ktorý sa má vypratať. Ak je náhradný byt v inej obci, prideľuje ho miestny národný výbor, v územnom obvode ktorého je náhradný byt, po dohode s miestnym národným výborom, v územnom obvode ktorého je byt, ktorý sa má vypratať.

§ 22

Uchádzačovi, ktorý nie je zapísaný do poradníka, možno prideliť byt ako náhradný, ak má svoj byt vypratať na základe rozhodnutia súdu alebo národného výboru alebo ak bol o svoj byt pripravený živelnou pohromou.

§ 23
Byt v rodinnom domčeku

(1) Národné výbory napomáhajú tomu, aby sa do rodinného domčeka, v ktorom užíva byt iný občan, mohol nasťahovať jeho vlastník alebo jeho ženaté (vydaté) dieťa, prípadne jeho rodičia. Za tým účelom prideľujú miestne národné výbory náhradné byty užívateľom bytov v rodinných domčekoch alebo dbajú, aby užívatelia týchto bytov boli zaraďovaní do družstevnej alebo individuálnej bytovej výstavby. Takisto podporujú uskutočňovanie výmien bytov medzi vlastníkmi rodinných domčekov a užívateľmi bytov v nich.

(2) Z prideľovacieho práva miestneho národného výboru je byt v rodinnom domčeku vyňatý, ak vyhlási vlastník domčeka miestnemu národnému výboru súčasne s ohlásením uvoľneného bytu alebo do 8 dní po tom, keď sa stalo vykonateľným rozhodnutie súdu alebo národného výboru o zrušení práva užívať byt, že sa do 15 dní do bytu nasťahuje alebo že v tejto lehote v ňom ubytuje svoje ženaté (vydaté) dieťa, alebo ak nejde o obce uvedené v § 7 ods. 1, svojich rodičov.

(3) Ak je rodinný domček v spoluvlastníctve, môže právo nasťahovať sa do uvoľneného bytu v domčeku alebo ubytovať v ňom svoje ženaté (vydaté) dieťa alebo svojich rodičov použiť každý zo spoluvlastníkov, a to podľa vzájomnej dohody, a ak k nej nedôjde, podľa rozhodnutia súdu (§ 139 Obč. zák.).

(4) Prideľovacie právo miestneho národného výboru sa nevzťahuje na jednotlivú obytnú miestnosť (časť bytu) v rodinnom domčeku, ak ohlási vlastník rodinného domčeka miestnemu národnému výboru súčasne s ohlásením uvoľneného bytu v domčeku, že túto miestnosť bude užívať sám alebo príslušník jeho rodiny pre svoje zotavenie alebo za účelom ošetrenia záhrady. Túto výhodu môže vlastník rodinného domčeka uplatniť, ak býva sám alebo príslušník jeho rodiny v obci uvedenej v § 7 ods. 1 a ak ide o inú obec, než v ktorej je rodinný domček. Jednotlivá obytná miestnosť v rodinnom domčeku je vyňatá z prideľovacieho práva miestneho národného výboru len vtedy, ak je od bytu, ktorý sa má prideliť, tak oddelená, že jej užívaním nebude užívateľ bytu rušený v jeho obvyklom užívaní, alebo ak ju možno podľa vyjadrenia stavebného úradu takto upraviť.

(5) Ak je rodinný domček v spoluvlastníctve, môžu všetci spoluvlastníci uplatniť právo na užívanie len jednej miestnosti dohromady.

§ 24
Prideľovanie podnikových bytov, bytov Ministerstva vnútra a bytov v domoch ľudových bytových družstiev

(1) Podnikové byty, byty Ministerstva vnútra a byty v domoch ľudových bytových družstiev prideľuje miestny národný výbor na návrh organizácie hospodáriacej s podnikovými bytmi, orgánu Ministerstva vnútra alebo ľudového bytového družstva.

(2) Miestny národný výbor pridelí byt, ak mu organizácia, orgán Ministerstva vnútra alebo ľudové bytové družstvo najneskôr do 30 dní po vzniku ohlasovacej povinnosti navrhnú uchádzača zapísaného do poradníka (§ 15).

(3) Ak nenavrhne organizácia, orgán Ministerstva vnútra alebo ľudové bytové družstvo takého uchádzača v určenej lehote, môže miestny národný výbor prideliť byt uchádzačovi zapísanému do miestneho poradníka, a to predovšetkým pracovníkovi organizácie, príslušníkovi ozbrojených sborov Ministerstva vnútra alebo členovi ľudového bytového družstva.

§ 25
Prideľovanie bytov vystavaných v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku, služobných bytov a bytov z bytovej výstavby jednotných roľníckych družstiev

(1) Byty vystavané v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4) a služobné byty prideľuje organizácia hospodáriaca s týmito bytmi po predchádzajúcom súhlase závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia po prejednaní na jej členskej schôdzi a po vyjadrení miestneho národného výboru.

(2) Byty z bytovej výstavby jednotných roľníckych družstiev prideľuje predstavenstvo jednotného roľníckeho družstva po schválení členskou schôdzou. Ak nepridelí predstavenstvo jednotného roľníckeho družstva byt do 6 mesiacov po jeho uvoľnení, môže ho miestny národný výbor prideliť uchádzačovi zapísanému v miestnom poradníku.

§ 26
Prideľovanie vojenských bytov

Vojenské byty prideľuje orgán vojenskej správy so súhlasom miestneho národného výboru. Miestny národný výbor neodoprie súhlas, ak sa byt prideľuje uchádzačovi zapísanému do poradníka vojakov z povolania alebo za podmienok § 19 a § 20 ods. 2.

§ 27
Lehota na včasné pridelenie bytu

Miestny národný výbor je povinný prideliť byt, pri ktorom mu patrí prideľovacie právo, do 15 dní.

§ 28
Právne dôsledky pridelenia bytu

(1) Proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o pridelení podnikového bytu, bytu Ministerstva vnútra alebo bytu v dome ľudového bytového družstva sa môžu odvolať organizácie hospodáriace s podnikovými bytmi, orgán Ministerstva vnútra alebo ľudové bytové družstvo.

(2) Vlastník rodinného domčeka sa môže odvolať proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o pridelení bytu (časti bytu) v jeho rodinnom domčeku v prípadoch uvedených v § 23. Inak sa vlastník domu proti rozhodnutiu o pridelení bytu nemôže odvolať.

(3) Uchádzač, ktorému bol byt pridelený, môže sa proti rozhodnutiu o pridelení bytu odvolať len vtedy, ak ide o pridelenie náhradného bytu.

(4) Právo uzavrieť s organizáciou, prípadne s vlastníkom domu dohodu o odovzdaní a prevzatí bytu vzniká dňom, keď sa rozhodnutie miestneho národného výboru alebo iného príslušného orgánu o pridelenie bytu stalo vykonateľným , ak je byt v tomto čase už vypratаný, inak dňom jeho vypratania.

(5) Ak ide o iný byt než náhradný, toto právo nevznikne, ak uchádzač, ktorému bol byt pridelený, ohlási miestnemu národnému výboru alebo inému príslušnému orgánu do 3 dní po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o pridelení bytu, že byt neprijíma.

(6) Ak sa občan, ktorému bol byt pridelený, do 15 dní po rozhodnutí miestneho národného výboru alebo iného príslušného orgánu o pridelení bytu, prípadne do 15 dní po jeho vypratаní bez vážnych dôvodov do bytu nenasťahuje alebo neuzavrie s organizáciou (vlastníkom domu) dohodu o odovzdaní a prevzatí bytu, môže miestny národný výbor alebo iný príslušný orgán rozhodnutie o pridelení bytu zrušiť a byt prideliť inému uchádzačovi.

TRETIA ČASŤ
Výmeny bytov

§ 29

Užívatelia bytu si môžu vymeniť byty, ak sa tým dosiahne účelnejšie využitie bytového priestoru, najmä ak je to potrebné z dôvodov zdravotného stavu užívateľa bytu alebo príslušníkov jeho domácnosti alebo z dôvodov skrátenia vzdialenosti od pracoviska.

§ 30

(1) Výmenu bytu musí schváliť miestny národný výbor. Ak sú byty, ktoré sa majú vymeniť, v rôznych obciach, schvaľujú výmenu miestne národné výbory v týchto obciach.

(2) Ak ide o podnikový byt alebo o byt v dome ľudového bytového družstva, môže miestny národný výbor schváliť výmenu len vtedy, ak s ňou súhlasí organizácia hospodáriaca s podnikovým bytom alebo ľudové bytové družstvo.

(3) Výmenu časti bytu vlastníka rodinného domčeka, ktorá bola bez stavebných úprav pridelená ako samostatná bytová jednotka, možno schváliť len vtedy, ak súhlasí s výmenou vlastník rodinného domčeka.

§ 31

(1) Výmenu vojenského bytu alebo bytu Ministerstva vnútra schvaľuje orgán vojenskej správy alebo orgán Ministerstva vnútra.

(2) Výmenu bytov vystavaných v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4), služobných bytov a bytov z bytovej výstavby jednotných roľníckych družstiev schvaľuje organizácia hospodáriaca s týmito bytmi.

(3) Ak je predmetom výmeny len jeden z bytov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, schvaľuje výmenu aj miestny národný výbor.

§ 32

Výmenu podnikových bytov, bytov vystavaných v podnikovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4) a služobných bytov schvaľuje organizácia po predchádzajúcom súhlase základnej organizácie Revolučného odborového hnutia.

§ 33

Pre vznik práva užívať vymenené byty, pre uplatnenie práva na splnenie dohody o výmene bytu a pre odstúpenie od takej dohody platia ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 155, § 188 ods. 2 a § 189).

ŠTVRTÁ ČASŤ
Prenechanie časti bytu

§ 34

(1) Užívateľ bytu môže prenechať časť svojho bytu na bývanie inému občanovi. Časť bytu podnikového, bytu vystavaného v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4), služobného bytu, bytu Ministerstva vnútra, bytu v dome ľudového bytového družstva a bytu vystavaného v bytovej výstavbe jednotných roľníckych družstiev môže užívateľ bytu prenechať na bývanie len so súhlasom organizácie hospodáriacej s týmito bytmi, prípadne orgánu Ministerstva vnútra.

(2) Na prenechanie časti bytu treba privolenie miestneho národného výboru. Privolenie miestneho národného výboru nie je potrebné, ak prijme užívateľ do svojho bytu deti, vnukov, rodičov, súrodencov, zaťa alebo nevestu.

§ 35

(1) Miestny národný výbor nemôže odoprieť privolenie, ak prenecháva pracovník organizácie, ktorý bol služobne vyslaný do cudziny, do užívania celý byt inému pracovníkovi tej istej organizácie a ak sa organizácia tomuto pracovníkovi zaviaže, že ho po skončení dohodnutého užívania bytu zapíše do poradníka pracovníkov organizácie.

(2) Takisto nemôže miestny národný výbor odoprieť privolenie v tých prípadoch, keď užívateľ bytu, ktorý dojednal v inej obci pracovnú zmluvu s časove obmedzeným záväzkom, prenechá byt počas svojej neprítomnosti na užívanie inému občanovi.

§ 36

Na prenechanie časti alebo celého vojenského bytu na užívanie inému občanovi treba privolenie orgánu vojenskej správy.

PIATA ČASŤ
Zrušenie práva užívať byt národným výborom

§ 37

(1) Miestny národný výbor rozhoduje

1. o zrušení práva užívať byt
   - pre nadmernosť,
   - z dôvodu všeobecného záujmu,
   - v prospech vlastníka rodinného domčeka;
2. o zrušení užívať časť bytu
   - z dôvodu všeobecného záujmu,
   - v prospech užívateľa bytu;
3. o príkaze na vysťahovanie z bytu (časti bytu) získaného protiprávne.

(2) Občiansky zákonník ustanovuje, kedy o zrušení práva užívať byt (časť bytu) rozhoduje súd (§ 177 ods. 1, § 184, § 394 ods.3).

§ 38
Zrušenie práva užívať byt pre nadmernosť

(1) Miestny národný výbor môže zrušiť právo užívať nadmerný byt.

(2) Byt je nadmerný,

a) ak pripadá z úhrnu podlahovej plochy obytných miestností na užívateľa bytu a na každého ďalšieho príslušníka jeho domácnosti viac než 18 m^2; k súčtu tejto výmery podlahovej plochy sa pripočítava ešte 6 m^2; ak však nebýva s užívateľom bytu príslušník domácnosti 6 m^2 sa nepripočítava;

b) ak presahuje obytná plocha bytu, ktorý tvorí jediná miestnosť , 30 m^2, ak v tomto byte býva ako jeho užívateľ jednotlivá osoba bez ďalších príslušníkov domácnosti.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa nevzťahujú

a) na byty v rodinných domčekoch, ak v nich býva vlastník (spoluvlastník) alebo jeho ženaté (vydaté) dieťa alebo rodičia,

b) na služobné byty,

c) v rozsahu určenom Ústrednou správou pre rozvoj miestneho hospodárstva na byty v starých domoch, na nevybavené byty a na byty bez príslušenstva.

§ 39
Zrušenie práva užívať byt z dôvodov všeobecného záujmu

Miestny národný výbor môže zrušiť právo užívať byt, ak treba naložiť s bytom alebo domom tak, že byt nemožno ďalej užívať, najmä

a) ak sa má dom použiť celkom alebo sčasti na uskutočnenie územného plánu alebo územného rozhodnutia alebo na vykonanie asanácie alebo v naliehavom záujme socialistickej výstavby štátu na iné účely než na bývanie alebo

b) ak sa majú vykonať rekonštrukcie, prestavba alebo iné stavebné úpravy bytu alebo domu, ktoré vylučujú po dlhší čas užívanie bytu.

§ 40
Zrušenie práva užívať byt v prospech vlastníka rodinného domčeka

Miestny národný výbor zruší na návrh vlastníka rodinného domčeka právo užívať byt v tomto domčeku, ak vlastník tento byt potrebuje pre seba alebo svoje ženaté (vydaté) dieťa a užívateľ bytu býva výhodnejšie ako vlastník rodinného domčeka, prípadne jeho ženaté (vydaté) deti alebo bez vážneho dôvodu odmieta sa presťahovať do bytu, ktorý má všetky náležitosti náhradného bytu.

§ 41
Byt získaný protiprávne

Miestny národný výbor vydá príkaz na vysťahovanie z bytu, do ktorého sa niekto nasťahoval bez rozhodnutia miestneho národného výboru alebo iného príslušného orgánu alebo ktorý získal na základe neúplných alebo nepravdivých údajov.

Právne dôsledky zrušenia práva užívať byt a príkazu na vysťahovanie

§ 42

(1) Proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o zrušení práva užívať podnikový byt, byt vystavaný v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4), byt vystavaný v bytovej výstavbe jednotných roľníckych družstiev, vojenský byt, byt Ministerstva vnútra alebo byt v dome ľudového bytového družstva sa môže odvolať organizácia hospodáriaca s bytmi, prípadne orgán vojenskej správy alebo orgán Ministerstva vnútra. To isté platí o odvolaní proti príkazu na vysťahovanie z takéhoto bytu.

(2) Vlastník rodinného domčeka sa môže odvolať proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o zrušení práva užívať byt podľa § 40. Inak sa vlastník domu proti rozhodnutiu o zrušení práva užívať byt ani proti príkazu na vysťahovanie z bytu nemôže odvolať.

(3) Odvolaniu proti rozhodnutiu o zrušení práva užívať byt nemožno odňať odkladný účinok. Možno ho však odňať odvolaniu proti príkazu na vysťahovanie z bytu, do ktorého sa jeho užívateľ nasťahoval bez rozhodnutia miestneho národného výboru alebo iného príslušného orgánu.

§ 43

(1) Užívateľ, ktorého právo užívať byt bolo zrušené, je povinný vypratať byt do určenej lehoty, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní; lehota na vypratanie bytu získaného protiprávne nesmie byť kratšia ako 3 dni.

(2) S užívateľom sú povinní vypratať byt i príslušníci jeho domácnosti, ako aj iné osoby bývajúce v byte popri užívateľovi bytu a príslušníkoch jeho domácnosti.

§ 44

(1) Lehota na vypratanie sa počíta odo dňa, keď sa rozhodnutie o zrušení práva užívať byt a rozhodnutia o pridelení náhradného bytu alebo poskytnutí náhradného ubytovania stali vykonateľnými, ak pridelený náhradný byt alebo miestnosť určená pre náhradné ubytovanie boli v tom čase už vypratané, inak odo dňa ich vypratania. Ak nemusí byť užívateľovi bytu pridelený náhradný byt alebo poskytnuté náhradné ubytovanie, počíta sa lehota na vypratanie odo dňa, keď sa stalo vykonateľným rozhodnutie o zrušení práva užívať byt alebo príkaz na vysťahovanie.

(2) Miestny národný výbor predĺži lehotu na vypratanie bytu o čas nevyhnutne potrebný na úpravu náhradného bytu.

Zrušenie práva užívať časť bytu

§ 45

(1) Miestny národný výbor môže zrušiť právo užívať časť bytu z dôvodu všeobecného záujmu (§ 39).

(2) Na návrh užívateľa bytu zruší miestny národný výbor právo užívať časť bytu tiež vtedy, ak užívateľ bytu i túto časť potrebuje pre seba, pre svoje ženaté (vydaté) dieťa alebo pre svojich rodičov a ak vznikla táto potreba až po uzavretí zmluvy o prenechaní časti bytu.

(3) O príkaze na vysťahovanie z časti bytu platí obdobne § 41.

§ 46

(1) Proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o zrušení práva užívať časť podnikového bytu, bytu vystavaného v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4), služobného bytu, vojenského bytu, bytu Ministerstva vnútra, bytu v dome ľudového bytového družstva alebo bytu vystavaného v bytovej výstavbe jednotných roľníckych družstiev môže sa odvolať organizácia hospodáriaca s bytom, prípadne orgán vojenskej správy alebo orgán Ministerstva vnútra. To isté platí o odvolaní proti príkazu na vysťahovanie z takéhoto bytu.

(2) Užívateľ bytu sa môže odvolať proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o zrušení práva užívať časť jeho bytu z dôvodu potreby užívateľa bytu (§ 45 ods.2) a ďalej proti príkazu na vysťahovanie z časti jeho bytu. Inak sa užívateľ bytu proti rozhodnutiu o zrušení práva užívať časť bytu nemôže odvolať.

§ 47

O vyprataní časti bytu platia obdobne ustanovenia § 43 a 44.

ŠIESTA ČASŤ
Náhradné byty a náhradné ubytovanie

Oddiel 1
Náhradný byt

§ 48

Užívateľovi bytu, ktorý ho má vypratať na základe rozhodnutia súdu alebo miestneho národného výboru, a osobám, ktoré bývajú v takom byte popri užívateľovi bytu a príslušníkoch jeho domácnosti, musí sa prideliť náhradný byt, pokiaľ nestačí poskytnúť náhradné ubytovanie (§ 52) alebo nie je potrebné poskytnúť ani náhradný byt ani náhradné ubytovanie (§ 53).

§ 49

(1) Pri prideľovaní náhradného bytu občanovi,

a) ktorého právo užívať byt bolo zrušené z dôvodu všeobecného záujmu alebo

b) ktorého právo užívať byt bolo zrušené pre nadmernosť a ktorý si na vlastný náklad upravil z nebytových priestorov byt dobre technicky vybavený,

prizerá miestny národný výbor na to, aby náhradný byt bol podľa miestnych podmienok rovnocenný bytu, ktorý sa má vypratať.

(2) To isté platí pre pridelenie náhradného bytu pracovníkovi organizácie, ktorý z dôvodu všeobecného záujmu alebo z iných vážnych dôvodov prestal pre ňu pracovať a má vypratať podnikový byt alebo byt vystavaný v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku (§ 16 ods.4).

§ 50

(1) Užívateľovi podnikového bytu, bytu vystavaného v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných prostriedkov podniku alebo služobného bytu, ktorý prestal pre organizáciu bez vážnych dôvodov pracovať a organizácia byt naliehavo potrebuje pre iného svojho pracovníka, pridelí miestny národný výbor byt o menšej výmere podlahovej plochy a prípadne menej vybavený, ako je vypratávaný byt. Ak je vypratávaný byt menší ako primeraný, pridelí miestny národný výbor byt o rovnakom úhrne podlahovej plochy, ako je vypratávaný byt.

(2) Obdobne možno postupovať proti užívateľom bytu, ktorí sú povinní vypratať byt pre neplatenie úhrady za užívanie bytu a služby, poskytovanie ktorých je spojené s užívaním bytu, pre iné hrubé porušenie povinnosti užívateľa bytu alebo pre hrubé porušovanie zásad socialistického spolužitia.

§ 51

(1) Náhradný byt sa prideľuje v tej istej obci.

(2) V prípadoch uvedených v § 50 ods. 1 možno náhradný byt prideliť aj v inej obci, kde prešiel doterajší užívateľ bytu pracovať, prípadne v obci, ktorá s ňou územne súvisí, tvorí jednotnú hospodársku oblasť a je s ňou spojená verejnými dopravnými prostriedkami.

(3) V inej obci možno tiež prideliť náhradný byt,

a) ak sa zrušuje právo užívať byt, ktorý užívateľ bez vážnych dôvodov neužíva vôbec alebo ho užíva občas alebo

b) ak sa zrušuje právo užívať vojenský byt alebo byt Ministerstva vnútra.

§ 52
Náhradné ubytovanie

(1) Namiesto náhradného bytu stačí poskytnúť náhradné ubytovanie

a) užívateľovi bytu, ktorý v ňom býva bez vážnych dôvodov len občas a ktorého právo užívať byt bolo súdom zrušené;

b) rozvedenému manželovi, ktorý je podľa rozhodnutia súdu o zrušení práva spoločne užívať byt povinný z bytu sa vysťahovať, ak mu pri rozvode neboli zverené do výchovy deti;

c) užívateľovi časti bytu, ktorý býva s privolením miestneho národného výboru v byte, ktorý sa má vypratať, popri užívateľovi byru a príslušníkoch jeho domácnosti;

d) užívateľovi časti bytu, ktorého právo užívať časť bytu bolo súdom alebo miestnym národným výborom zrušené, pokiaľ táto časť bytu nebola prenechaná do užívania rodine.

(2) Náhradným ubytovaním sa rozumie spoločné užívanie bytu o jednej obytnej miestnosti alebo izby v slobodárni alebo ubytovanie v zariadenej alebo nezariadenej časti bytu iného užívateľa.

§ 53
Výnimky

(1) Miestny národný výbor nie je povinný prideliť náhradný byt ani poskytnúť náhradné ubytovanie

a) užívateľovi časti bytu, ktorý býva v byte popri užívateľovi bytu a príslušníkoch jeho domácnosti bez privolenia miestneho národného výboru,

b) občanovi, ktorý sa nasťahoval do bytu protiprávne a je povinný na príkaz miestneho národného výboru z bytu sa vysťahovať,

c) užívateľovi bytu, ktorý v ňom bez vážnych dôvodov nebýva a ktorého právo užívať byt bolo súdom zrušené, a

d) užívateľovi dvoch bytov, ktorého právo užívať jeden z týchto bytov bolo súdom zrušené.

(2) Občanom uvedeným v odseku 1 písm. a) a b) musí sa však poskytnúť prístrešie do času, než si obstarajú riadne ubytovanie (napríklad izbu v hoteli alebo ubytovni). Osobám uvedeným v odseku 1 písm. c) a d) musí sa zabezpečiť uskladnenie ich bytového zariadenia a ostatných vecí domácej a osobnej potreby.

(3) Výdavky za prístrešie, uskladnenie bytového zariadenia a ostatných vecí domácej a osobnej potreby uhradzuje vysťahovaný.

Oddiel 2
Sťahovacie náklady

§ 54

(1) Užívateľovi bytu, ktorý je povinný ho vypratať podľa rozhodnutia miestneho národného výboru o zrušení práva užívať byt z dôvodu všeobecného záujmu, nahradí miestny národný výbor sťahovacie náklady; úhrada týchto nákladov ide na ťarchu organizácie, v prospech ktorej sa byt vypratáva.

(2) Ak zruší miestny národný výbor právo užívať byt v prospech vlastníka rodinného domčeka (§ 40), môže mu v odôvodnených prípadoch uložiť povinnosť nahradiť doterajšiemu užívateľovi sťahovacie náklady.

(3) Iným užívateľom bytu, ktorí sú povinní vypratať byt podľa rozhodnutia o zrušení práva užívať byt, môže miestny národný výbor nahradiť sťahovacie náklady celkom alebo sčasti, ak nemožno od nich spravodlivo požadovať, aby ich uhradili zo svojich prostriedkov.

(4) Občiansky zákonník ustanovuje, kedy o povinnosti nahradiť sťahovacie náklady doterajšiemu užívateľovi bytu rozhoduje súd [§ 184 písm. a) Občianskeho zákonníka].

§ 55
Sťahovacie náklady sú

1. náklady na prepravu bytového zariadenia a ostatných vecí domácej a osobnej potreby užívateľa bytu a príslušníkov jeho domácnosti,
2. náklady na primerané poistenie prepravovaných predmetov proti strate a škodám počas dopravy,
3. náklady na jednoduché vymaľovanie náhradného bytu a na zdravotne potrebnú dezinfekciu bytu, ak sa byt už užíval,

4. cestovné, stravné a nocľažné užívateľa bytu a príslušníkov jeho domácnosti, ak je náhradný byt v inej obci, a to podľa predpisov o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov,
5. iné nevyhnutné výdavky vzniknuté presťahovaním (drobné inštalačné a remeselnícke práce a pod.).

SIEDMA ČASŤ
Zlučovanie a delenie bytov a užívanie bytov na iné účely než na bývanie

§ 56

(1) Bez súhlasu miestneho národného výboru nemožno byt ani jeho časť zlúčiť so susedným bytom.

(2) Miestny národný výbor udelí súhlas na zlúčenie spravidla vtedy, ak je byt, ku ktorému sa má iný byt alebo jeho časť pripojiť, pre užívateľa zdravotne nevhodný.

§ 57

(1) Byt možno rozdeliť na dva alebo viaceré samostatné byty len celkom výnimočne a len so súhlasom okresného národného výboru.

(2) Byt alebo jeho časť možno užívať na iné účely ako na bývanie len so súhlasom okresného národného výboru.

§ 58

Súhlas miestneho národného výboru na zlúčenie bytu a súhlas okresného národného výboru na rozdelenie bytu nenahrádza povolenia stavebného úradu, pokiaľ sú podľa platných predpisov potrebné.

ÔSMA ČASŤ
Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 59
Obytný dom

(1) Dom sa považuje za obytný, ak pripadajú z úhrnu podlahovej plochy všetkých miestností v dome aspoň dve tretiny na byty, počítajúc do toho i byty a časti bytov, ktoré sa užívajú na iné účely ako na bývanie, ako aj vedľajšie miestnosti a príslušenstvo patriace k bytom.

(2) Pri zisťovaní tohto pomeru podlahových plôch sa neprizerá na priestory prístupné všetkým obyvateľom domu aj iným osobám, na iné spoločné vedľajšie miestnosti a vedľajšie priestory (napr. schodište a chodby, spoločné práčovne a sušiarne, povalové a pivničné priestory), na miestnosti určené pre poľnohospodársku výrobu, ani na vedľajšie stavby zriadené na stavebnom pozemku (napríklad garáže, poľnohospodárske budovy, malé prevádzkárne, drevárne, kôlne a pod.).

Rodinný domček

§ 60

(1) Rodinný domček je obytný dom, v ktorom aspoň dve tretiny podlahovej plochy všetkých miestností pripadajú na byty. Rodinný domček môže mať najviac 5 obytných miestností, nepočítajúc do toho kuchyne. Väčší počet obytných miestností môže mať, ak úhrn ich podlahovej plochy neprevyšuje 120 m^2. Z obytných kuchýň sa do tohto úhrnu započítavajú len plochy, o ktoré výmera kuchyne prevyšuje 12 m^2.

(2) Za podmienok uvedených v odseku 1 sa za rodinný domček považuje aj obytná časť roľníckej usadlosti.

§ 61

Výhody priznané týmto zákonom vlastníkom rodinných domčekov patria aj

a) požívateľom rodinných domčekov, ako aj osobám, ktorým patrí vecné právo užívania bytu v rodinnom domčeku, ak bolo vecné bremeno zodpovedajúce právu požívania alebo právu užívania pre vlastnú potrebu zriadené pred 1. januárom 1957;

b) dlhodobým nájomníkom rodinných domčekov, ktoré sú národným majetkom, a čakateľom družstevných rodinných domčekov.

§ 62

Byt

Bytom sa rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú podľa rozhodnutia stavebného úradu určené na bývanie a môžu tomuto svojmu účelu slúžiť ako samostatné bytové jednotky.

§ 63

Obytná miestnosť

(1) Za obytnú miestnosť sa považuje priamo osvetlená a priamo vetrateľná miestnosť o podlahovej ploche aspoň 8 m^2, ktorú možno priamo alebo dostatočne nepriamo vykurovať a ktorá je vzhľadom na svoje stavebno-technické usporiadanie a vybavenie určená na celoročné bývanie.

(2) Za týchto podmienok sa považujú za obytnú miestnosť i kuchyne o podlahovej ploche nad 12 m^2; do výmery podlahovej plochy obytných miestností sa započítava len tá časť podlahovej plochy, o ktorú je kuchyňa väčšia ako 12 m^2.

(3) V pochybnostiach, či určitá miestnosť má povahu obytnej miestnosti, rozhodne stavebný úrad.

(4) Ústredná správa pre rozvoj miestneho hospodárstva ustanoví, akým spôsobom sa zisťuje podlahová plocha obytných miestností bytov postavených v experimentálnej výstavbe. Môže tiež určiť, akým spôsobom sa vypočítava podlahová plocha obytných miestností iných bytov.

§ 64

Zdravotne závadný byt

Zdravotne závadný byt je byt, ktorý stavebný úrad po prejednaní s okresným hygienikom uzná za nespôsobilý na bývanie pre jeho technické závady, ktoré škodlivo pôsobia na zdravie.

§ 65

Zdravotne nevhodný byt

(1) Zdravotne nevhodný je byt, ktorý vzhľadom na zdravotný stav užívateľa alebo iného príslušníka jeho domácnosti podľa posudku okresného hygienika pôsobí škodlivo na ich zdravie.

(2) Zdravotne nevhodné sú aj byty preplnené. Byt sa považuje za preplnený, ak pripadá z úhrnu podlahovej plochy obytných miestností na užívateľa bytu a na každého ďalšieho príslušníka jeho domácnosti menej ako 8 m^2 alebo ak nemožno v byte poskytnúť jeho užívateľovi alebo inému príslušníkovi jeho domácnosti oddelenú miestnosť, hoci ju podľa posudku okresného hygienika vzhľadom na svoj zdravotný stav nevyhnutne potrebuje.

§ 66
Podnikové byty

Podnikové byty sú byty trvale určené pre ubytovanie pracovníkov hospodárskych, rozpočtových alebo iných organizácií, najmä byty v domoch, ktoré organizácie vystavali ako investori alebo získali alebo získajú zo štátnej bytovej výstavby. Miestne národné výbory vedú zoznamy podnikových bytov.

§ 67
Služobné byty

(1) Služobné byty sú byty zriadené pri verejných alebo prevádzkových budovách, alebo vystavané pri prevádzkových objektoch, zdravotníckych zariadeniach, pri školách a školských zariadeniach alebo pri ústavoch sociálnej starostlivosti, pokiaľ sa tieto byty užívajú pre ubytovanie pracovníkov, ktorí sú poverení strážením týchto budov, objektov, zariadení a ústavov alebo sú z iných služobných (pracovných) dôvodov povinní v nich bývať preto, že by inak bola ohrozená prevádzka podniku (ústavu, zariadenia) alebo znemožnený výkon ich zamestnania.

(2) Služobné byty sú aj domovnícke byty.

(3) V pochybnostiach, či určitý byt má povahu služobného bytu, rozhodne okresný národný výbor po prejednaní s organizáciou hospodáriacou s týmto bytom a so závodným výborom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia.

§ 68
Vojenské byty

(1) Vojenské byty sú:

1. byty v obytných domoch určených výhradne pre ubytovanie vojakov z povolania a jednotlivé byty, ktoré vojenská správa získala alebo získa zo štátnej bytovej výstavby;
2. v iných domoch byty, ktorých užívateľmi boli 1. januára 1957 vojaci z povolania, avšak s výnimkou bytov, ktoré
   a) majú povahu podnikových bytov alebo služobných bytov alebo
   b) ktoré sú v domoch ľudových bytových družstiev alebo v rodinných domčekoch.

(2) Vojenské byty uvedené v odseku 1 č. 2 stratili túto svoju povahu, ak po 1. januári 1957 prestal užívateľ bytu byť vojakom z povolania alebo bol byt pridelený inej osobe než vojakovi z povolania. Takisto stratia túto svoju povahu, ak po začiatku účinnosti tohto zákona prestane užívateľ bytu byť vojakom z povolania alebo bude pridelený inej osobe než vojakovi z povolania.

§ 69
Byty Ministerstva vnútra

(1) Byty Ministerstva vnútra sú:

1. byty v obytných domoch určených výhradne na ubytovanie príslušníkov ozbrojených sborov Ministerstva vnútra v činnej službe a jednotlivé byty, ktoré Ministerstvo vnútra získalo alebo získa zo štátnej bytovej výstavby;
2. v iných domoch byty, užívatelia ktorých boli 1. januára 1957 príslušníci ozbrojených sborov Ministerstva vnútra, avšak s výnimkou bytov, ktoré
   a) majú povahu podnikových bytov alebo služobných bytov alebo

b) ktoré sú v domoch ľudových bytových družstiev alebo v rodinných domčekoch.

(2) Byty Ministerstva vnútra uvedené v odseku 1 č. 2 stratili túto svoju povahu, ak po 1. januári 1957 prestal užívateľ bytu byť príslušníkom ozbrojených sborov Ministerstva vnútra alebo byt bol pridelený inej osobe než príslušníkovi ozbrojených sborov Ministerstva vnútra.

Takisto stratia túto svoju povahu, ak po začiatku účinnosti tohto zákona prestane užívateľ bytu byť príslušníkom ozbrojených sborov Ministerstva vnútra v činnej službe alebo bude pridelený inej osobe než príslušníkovi ozbrojených sborov v činnej službe.

§ 70
Spoločné ustanovenia pre podnikové byty, vojenské byty a byty Ministerstva vnútra

Vojenské byty, byty Ministerstva vnútra a podnikové byty nestrácajú túto svoju povahu, ak bol dom odovzdaný do správy organizácie bytového hospodárstva. V týchto prípadoch sa vojenskému orgánu, orgánu Ministerstva vnútra a organizácii hospodáriacej s podnikovými bytmi zachováva právo podať aj návrh na zrušenie práva užívať byt.

§ 71
Príslušníci domácnosti

(1) Príslušníci domácnosti užívateľa bytu sú:

1. jeho manžel (manželka), deti, vnuci, rodičia, súrodenci a zať (nevesta), ktorí s ním žijú v spoločnej domácnosti a nemajú vlastný byt; pri zisťovaní počtu príslušníkov domácnosti sa počíta i s dieťaťom, ktoré sa má narodiť, ak je lekársky preukázaná tehotnosť;
2. iné osoby, ktoré sa starajú o spoločnú domácnosť užívateľa bytu alebo sú na neho odkázané výživou, ak s ním žijú v spoločnej domácnosti aspoň po dobu jedného roka a nemajú vlastný byt.

(2) Osoby uvedené v odseku 1 neprestanú byť príslušníkmi domácnosti, ak sa zdržujú z vážnych dôvodov, najmä pre výkon brannej povinnosti, účasť na stavebných a montážnych prácach, štúdium na škole alebo z liečebných dôvodov dlhší čas, ale dočasne mimo svojho bydliska.

§ 72
Posudzovanie bytovej potreby významných verejných činiteľov, vedeckých a umeleckých pracovníkov

Pri posudzovaní bytovej potreby významných verejných činiteľov, vedeckých a umeleckých pracovníkov prizerá miestny národný výbor aj na to, aby výmera bytu zodpovedala povahe a spoločenskému významu ich práce. To platí najmä pri prideľovaní bytov a pri rozhodovaní podľa § 38. U významných vedeckých a umeleckých pracovníkov sa pritom opiera o vyjadrenie príslušného ústredného orgánu.

§ 73
Byty v budovách cirkví a náboženských spoločností

O bytoch v budovách cirkví a náboženských spoločností a ich zložiek, ako aj o bytoch určených v iných budovách pre ubytovanie duchovných cirkví a náboženských spoločností môže miestny národný výbor urobiť opatrenia podľa tohto zákona len so súhlasom okresného národného výboru.

§ 74
Úprava nebytových priestorov na byty

(1) Miestnosti, ktoré sú určené alebo ktoré sa užívajú na iné účely ako na bývanie, môžu sa upraviť na byty len na základe rozhodnutia stavebného úradu.

(2) Ak nevykonáva stavebné zmeny a práce spojené s úpravou podľa odseku 1 organizácia na vlastný náklad, aby získala byty pre svojich pracovníkov, alebo uchádzač o byt sám, uhradzuje náklady spojené s úpravou v domoch, ktoré sú v štátnom socialistickom vlastníctve, miestny národný výbor z rozpočtových prostriedkov.

(3) Pri domoch, ktoré sú v súkromnom vlastníctve, spravuje sa úhrada nákladov osobitnými predpismi.*)

§ 75
Výnimky z pôsobnosti zákona

Predchádzajúce ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na

a) byty v budovách, ktoré užíva cudzí štát pre účely svojho zastupiteľského úradu alebo pre ubytovanie jeho predstaviteľov a pracovníkov a na byty týchto osôb v iných domoch, pokiaľ nie sú tieto osoby československými štátnymi občanmi,

b) byty v budovách, ktoré pre svoje účely užívajú orgány medzinárodných organizácií a inštitúcií a na byty členov a pracovníkov týchto orgánov, pokiaľ týmto orgánom, ich členom a pracovníkom patria podľa medzinárodného práva, medzinárodných zmlúv dojednaných s Československou socialistickou republikou alebo podľa osobitných predpisov diplomatické výsady a imunita,

c) budovy určené na prechodné ubytovanie, internáty a budovy ústavov sociálnej starostlivosti, zdravotníckej starostlivosti a iných výchovných ústavov a zariadení,

d) vojenské objekty, vojenské sídliská s osobitným určením a objekty ozbrojených súčastí Ministerstva vnútra,

e) byty vystavané stavebnými bytovými družstvami.

§ 76
Prechodné ustanovenie

Príkazy miestnych národných výborov na vypratanie bytu, ktoré nadobudli právoplatnosť pred dňom účinnosti tohto zákona, sú vykonateľné, ak boli vydané z dôvodu nadmernosti bytu, v prospech vlastníka rodinného domčeka alebo z dôvodu všeobecného záujmu; v ostatných prípadoch sú vykonateľné len vtedy, ak ich potvrdí okresný súd podľa doterajších predpisov.

§ 77
Vykonávacie predpisy

Ústredná správa pre rozvoj miestneho hospodárstva vydáva vykonávacie predpisy k tomuto zákonu.

§ 78
Pomer k doterajším predpisom

(1) Zrušujú sa

1. zákon č. 67/1956 Zb. o hospodárení s bytmi v znení zákona č. 147/1961 Zb.,
2. zákon č.106/1953 Zb. o bytovej výstavbe, udržiavaní a správe bytového majetku a ich financovaní,

3. vyhláška č. 10/1962 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o hospodárení s bytmi v znení vyhlášky č. 115/1962 Zb.

(2) Platenie miestneho poplatku z bytov sa spravuje osobitnými predpismi.**)

§ 79
Začiatok účinnosti

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

*) Ľudové bytové družstvá sú družstvá, v ktorých sa zlúčili po reorganizácii družstevníctva v roku 1951 všetky do toho času existujúce bytové družstvá. V súčasnej dobe spravujú družstevný domový majetok vybudovaný v ČSSR podľa zákonov o stavebnom ruchu.

*) Vyhláška č. 94/1959 Ú. l. (Ú. v.) o financovaní, úverovaní a kontrole družstevnej a podnikovej bytovej výstavby v znení vyhlášok č. 47/1960 Zb. a č. 44/1961 Zb.

*) Zákon č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku a vyhláška č. 236/1959 Ú. l. (Ú. v.) o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku.

**) T. č. vyhláška č. 122/1957 Ú. l. (Ú. v.).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.